

Skötselplan för

**Degerrörsbackens naturreservat
Mörbylånga kommun, Kalmar län**

Naturvårdsförvaltare: Skogsvårdsstyrelsen i Kalmar län

S K Ö T S E L P L A N för

Degerrörsbackens naturreservat

Mörbylånga kommun, Kalmar län

Naturvårdsförvaltare: Skogsvårdsstyrelsen i Kalmar län

Planen fastställd 1990-12-15 av länsstyrelsen i Kalmar län efter samråd med statens naturvårdsverk. Fastställelsen omfattar inte den ekonomiska utredningen.

<u>INNEHÅLL</u>	<u>Sidan</u>
Förord	1
 I PLANDEL	 2
1. Disposition och skötsel av marken	2
2. Anordningar för allmänheten	4
3. Tillsyn	5
4. Dokumentation av utförda åtgärder	5
5. Finansiering av naturvårdsförvaltningen	6
6. Förslag till övriga åtgärder	6
 II ALLMÄN BESKRIVNING	 7
1. Administrativa data	7
2. Grund för beslutet samt föreskrifter	7
3. Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden	9
 <u>Bilagor</u>	
1. Lägeskarta skala 1:10 000	
2. Skötselplanekarta	
3. Blankett för dokumentation av åtgärder	

Förord

Skötselplanen är ett praktiskt handlingsprogram för skötseln av naturvårdsobjekt. Planens inriktning bestäms av ändamålet med reservatet. Den består av två delar, en plandel och en allmän beskrivning av området.

Skötselplanen gäller utan tidsbegränsning. Översyn av planen bör dock göras med ca tio års intervall.

I PLANDEL

1. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARKEN

1.1 Övergripande mål

Målet med reservatets skötsel skall vara att återskapa och bibehålla områdets botaniska värden genom en väl avpassad beteshävd.

1.2 Behandling av skötselområden

Reservatet består av ett skötselområde.

Beskrivning: Igenvuxen betesmark. Trädskiktet som är glest består av yngre träd av framförallt ek. Enstaka exemplar av alm, oxel, björk och gran finns också. Buskskiktet som täcker ca 75 % av området domineras av enbuskar med enstaka exemplar av hassel, slån och nypon framför allt i sydöstra delen. Fältskiktet består till största delen av torrängsväxter som brudbröd, solvända, fårsvingel, backsmultron, småfingerört och gul fetknopp. Växter som indikerar att området hävdas är bl a knölsmörblomma, vildlin, axveronika, darrgräs, nattviol, krutbrännare m m. Hävden behöver intensifieras i hagen som annars riskerar att buska igen av enbuskar.

Mål: Öppen betesmark med välutvecklad och artrik grässväl av torrängsvegetation och gles buskvegetation av enar.

Åtgärder

Istandsättningsåtgärder

Större delen av reservatet har som en följd av minskat betestryck vuxit igen. De igenvuxna delarna har en mer eller mindre tät enbuskvegetation. Denna ska röjas ur kraftigt så att slutprodukten blir en öppen betesmark med gles och oregelbunden vegetation av enar.

Vid röjningarna ska främst lågvuxna enar sparas då de högvuxna oftast har vuxit upp under senare tid. Enbuskarnas kapas vid röjningarna av så långt ner som möjligt. Hasselbeståndet i den sydöstra delen är för tätt och behöver föryngras. Vid föryngring kapas hasseln på 5-10 cm höjd. Samtliga träd i området bör på sikt avverkas.

Underhållsåtgärder

Årligt bete med 5-6 ungnöt från maj-oktober. Betesfållan inbegriper då även området söder om reservatet. Efter den kraftiga urgallringen av en bör man endast ha ett par djur på bete första året så att florán hinner återhämta sig. Betestrycket är sedan beroende av årsmånen. Torra år får man ha lägre betestryck än nederbördsrika. Målet är att få en väl betad grässvål utan förna ansamling vid betesperiodens slut.

1.3 Fornvård

Riktlinjer och åtgärder: Fornminnena frihuggs/röjs från samtlig träd/buskvegetation. Åtgärden efterföljs av städning. Inga åtgärder som kan skada, rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller på annat sätt ändra fornlämningarna får vidtagas annat än med länsstyrelsens tillstånd. Fornlämningsområdet sambetas sedan med övrig betesmark.

II ANORDNINGAR FÖR ALLMÄNHETEN

2.1 Övergripande mål

Reservatet skall vara tillgängligt för det rörliga friluftslivet.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

Beskrivning: Reservatet kan nås med privat fordon. Närmaste busshållplats finns vid Ölands Skogsby.

Åtgärder: Ingen ändring av nuvarande förhållande.

2.2.2 Anordningar

Parkeringsplatser

Beskrivning: I dagsläget finns ingen iordningställd parkeringsplats. Det går däremot att parkera norr om reservatet längs med vägen.

Åtgärder

En mindre parkeringsplats för 3-4 bilar bör iordningställas längs med vägen.

Stigar m m

Beskrivning: Markerad strövstig saknas.

Åtgärder: På grund av områdets karaktär så är en markerad stig ej nödvändig. Ingen ändring av nuvarande förhållanden. En stätta bör sättas upp samt en grind för djuren (se bilaga 2).

2.2.3 Renhållning

Beskrivning: Anordningar för renhållning saknas i dagsläget.

Åtgärder: Ingen ändring av nuvarande förhållanden. Naturvårdsförvaltaren samlar ihop eventuellt skräp i samband med tillsynsbesöken.

2.2.4 Information

Beskrivning: Informationstavlor saknas i dagsläget.

Åtgärder: En informationstavla bör sättas upp vid den föreslagna parkeringsplatsen. En hänvisningstavla bör sättas upp i korsningen mellan väg 955 och enskilda vägen till reservatet. En överenskommelse med berörda parter bör träffas om nyttjande av den enskilda vägen.

2.2.5 Stängsel

Beskrivning: En låg stenvmur hägnar reservatet.

Åtgärder: Hägnet bör förstärkas med taggtråd, då stenvmuren är för låg att ensam utgöra hägn för häst eller nöt.

2.2.5 Utmärkning och reservatsgränser

Beskrivning: Det finns ett par gränsmarkeringar vid reservatets norra del.

Åtgärder: Gränsmarkering skall utföras enligt svensk standard (SIS 03 15 22). Naturvårdsförvaltaren ansvarar för detta.

3 TILLSYN

Naturvårdsförvaltaren svarar för tillsynen.

4 DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER

Förvaltaren ska dokumentera utförda åtgärder genom att på bilagd blankett (bilaga 2) ange

- * var (skötselområde)
- * vad som gjorts
- * när (datum)
- * vem som utfört åtgärden
- * kostnad
- * finansiering
- * ev övrigt t ex åtgärdens effekt eller om annat av intresse inom naturreservatet t ex slitage.

Denna dokumentation skall utgöra underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

5 FINANSIERING AV NATURVÄRDSFÖRVALTNING

Ekonomi

Uppskattning av kostnader för skötseln. Tidsåtgång i dagsverken, om ej belopp i kronor anges.

<u>Åtgärd</u>	<u>År 1-5</u>	<u>År 6-10</u>
Tillsyn	2	2
Trädavverkning	4	1
Enbuskröjning	15	
Slyröjning	1	1
Reserv	2	1
	24	5

Anordningar

Stängsel

Grind

Stätta

Informationsskylt

Summa 15 000:-

Staten bekostar samtliga åtgärder ovan.

6 FÖRSLAG TILL ÖVRIGA ÅTGÄRDER

En inventering av reservatets vegetationsutveckling bör göras. Fasta provrutor (2x2 m) som inventeras med jämna mellanrum, cirka var femte år.

II ALLMÄN BESKRIVNING

1. ADMINISTRATIVA DATA

<u>Skyddsform:</u>	Naturreservat
<u>Beslutsdatum:</u>	1970-12-28
<u>Kommun:</u>	Mörbylånga
<u>Registerområde:</u>	Torslunda socken
<u>Läge:</u>	Topografiskt kartblad 4g NO/4H NV Ekonomiskt kartblad 4G 5j Lenstad Området är beläget norr om enskilda vägen mellan väg 136 vid Torslunda kyrka och väg 955 ca 500 m väster om Tävelsrums by
<u>Fastighet:</u>	Torslunda 2:20
<u>Areal:</u>	4,5 ha
<u>Markägare:</u>	
<u>Naturvårds- förvaltare:</u>	Skogsvårdsstyrelsen

2. GRUND FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER

Grund för beslutet

Reservatet är avsatt för områdets betydelse ur botanisk synpunkt. Avsikten är att för framtiden bevara området som en öppen betesmark.

FÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen angående mark-
ägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Det är förbjudet att

1. uppföra byggnad;
2. inrätta upplag eller verkställa schaktning, fyllning, sprängning eller annan liknande åtgärd;
3. bedriva täkt;
4. verkställa sådd eller skogsplantering eller använda växt-näringsämne eller kemiskt bekämpningsmedel;
5. utan tillstånd av länsstyrelsen anlägga väg eller stig eller främmande ledning;

6. utan tillstånd av naturreservatets förvaltare verkställa avverkning eller röljning samt
7. upplåta plats för tältning eller uppställande av husvagn.

B. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad all-
__ mänheten har att iakttaga inom reservatet __

Det är förbjudet att

1. skada eller borttaga fasta naturföremål eller ytbildningar;
2. skada eller borttaga växande träd, buskar eller växter, blomplockning härunder inbegripen;
3. jaga, döda, fånga eller skada vilda däggdjur eller fåglar eller deras ungar eller tillägna sig fåglars bon och ägg eller annorledes störa djurlivet;
4. medföra okopplad hund;
5. skada eller borttaga befintliga hägnadsanordningar;
6. framföra motordrivet fordon eller annat transportmedel;
7. tälta eller uppställa husvagn;
8. uppgöra eld;
9. skräpa ned med plåt, glas, plast, papper, avfall eller annat samt
10. på störande sätt utnyttja radio, grammofon eller liknande.

Vad sålunda föreskrivits skall i tillämpliga delar iakttagas även i samband med förfogandet över området.

C. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen rörande
__ naturvårdsförvaltningen __

1. Naturreservatet skall vårdas och förvaltas av skogsvårdsstyrelsen i länet i samråd med landsantikvarien och markägaren. Härvid skall bland annat föreskrifterna vid 2 och 3 här nedan beaktas.
2. Områdets karaktär av öppen betesmark med gles låg buskvegetation skall såvitt möjligt bibehållas. Betning av nötkreatur och/eller hästar bör ske i samma utsträckning som hittills. I den mån så befinnes erforderligt skall området hägnas.
3. Genom förvaltarens försorg skall reservatet utmärkas på platser i enlighet med statens naturvårdsverks anvisningar i ämnet.

Med stöd av 9 § naturvårdslagen förpliktar länsstyrelsen markägaren att tåla i lagrummet angivet intrång.

3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Geologi: Berggrunden i reservatet utgörs av ortocerkalksten. Berget överlagras av ett tunt moräntäcke. Kalkstenen som ställvis går genom jordtäcket ger upphov till en artrik vegetation.

Vegetation: Huvuddelen av naturreservatet är enbuskdominerad. Den sydöstra delen av området består däremot till största delen av hassel. Trädsiktet som inte alls är lika utbrett som det dominanta busksiktet består av enstaka exemplar av oxel, gran, björk, alm och ek där ek är mest frekvent. Fältsiktet domineras av torrängsarter som solvända, brudbröd och gråfibbla. Det finns ett tämligen stort inslag av orkidéer i hagen, grönvit nattviol, St Pers nycklar, Adam & Eva och krutbrännare är arter som återfinns där.

3.2 Markanvändning

Degerörsbacken har sedan lång tid tillbaka hävdats via bete. Området har på senare tid vuxit igen med framförallt enbuskar då betetrycket avtagit.

3.3 Tillgänglighet och anordningar för allmänheten

En smal väg går längs med reservatets norra kant. Det finns möjligheter att parkera längs vägkanten, däremot finns ingen iordningställd parkeringsplats. Det finns ingen stig i området vilket med tanke på reservatets karaktär av liten hagmark ej behövs.

3.4 Slitage och störningskänsligheter

Reservatet är ej speciellt störningskänsligt. En liten risk för slitage finns om området besöks alltför frekvent, vilket dock ej är troligt.

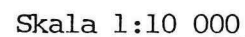
3.5 Formminnen

Inom reservatet finns ett järnåldersgravfält bestående av cirka 30 fornlämningar. Dessa utgöres av 20 runda stensättningar, 4 rektangulära stensättningar, ca 5 oregelbundna stensättningar och 1 stensträng.

3.6 Källor

Vid skötselplanens utförande har huvudsakligen följande litteratur använts:

Rodenborg, L. 1976 Bodennutzung. Pflanzenwelt und ihre Veränderungen in einem alten weidegebiet auf Mittel-Öland, Schweden.

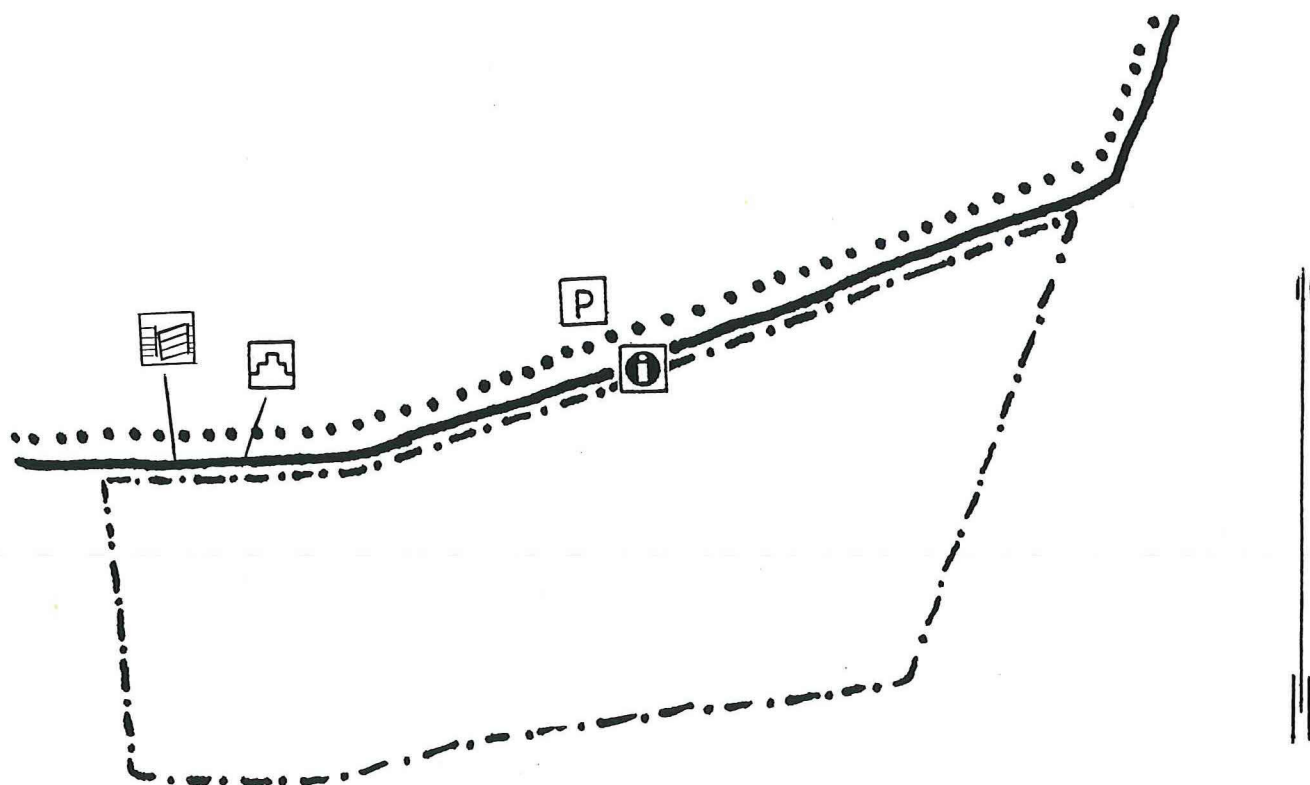


SKÖTSELPLANEKARTA

DEGERÖRSBACKENS NATURRESERVAT

-  Gräns för naturreservat
-  Väg
-  Föreslagen plats för parkeringsplats
-  Föreslagen plats för stätta
-  Föreslagen plats för informationstavla
-  Föreslagen plats för grind

Skala 1:2 500



Naturvårdsobjekt:

Kommun:

År:

DOKUMENTATION AV UTFÖRDA ÅTGÄRDER

Sköts.- område	Utförd åtgärd (inkl. bete)	År Månad	Dagsv.åtgång/ kostnad	Åtgärd utförd av	Finansiering	Ev notering av åtgärdens effekt, etc